

Selcan TAŞCI HAMŞIOĞLU

Tekirdağ Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tekirdağ'ın en büyük ilçesi ve İstanbul'dan sonra Trakya'daki en büyük ikinci yerleşim merkezi durumundaki Çorlu'da hava kirliliği ve kimyasal koku can alıcı boyutlara ulaştı.

Hem egemen rüzgarların yönü ile kokunun hissedilir hale geldiği gün ve saatler arasındaki paralellik, hem de bölge üniversitelerinde görevli akademisyenler ile Çorlu Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Birimi'ndeki uzmanların çalışmaları, özellikle denetim endişesinin bulunmadığı tatil günlerinde Çorlu'da Muhittin, Esentepe, Hürriyet, Kazımiye, Rumeli, Çobançeşme, Emlak Konutları ve Esentepe Mahallelerinde görülen ve boğaz yakan, halkı nefes alamaz hale getiren kokunun kaynağının kimyasal olduğunu ortaya koymuştur.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2020 yılı verilerine göre hava kirliliğinin her yıl 7 milyon kişinin ölümüne neden olduğu, Avrupa Çevre Ajansı (AÇA)'nın verilerine göre sadece 2020 yılında Avrupa Birliği ülkelerinde 238 bin kişinin havadaki küçük parçacıkların neden olduğu kirlilik nedeniyle yaşamını erken yitirdiği göz önünde bulundurulduğunda meselenin ihmale gelir yanının olmadığı görülmektedir.

Bu verileri doğrular şekilde, Tekirdağ'ın Türkiye'de kanserin toplam ölüme oranı açısından ilk 10 il arasında yer aldığı, söz konusu yerleşim merkezlerinde neredeyse 5 haneden birinde kanser vakası görüldüğü de göz önünde bulundurulduğunda Çorlu ve çevresindeki koku ve hava kirliliği sorununun çözümü yaşamsal bir ihtiyaç haline geldiği açıktır.

Sorunun ve kaynağının tespiti kadar, endüstriyel tesislerin teftiş ve denetleme mekanizmalarından cezai yaptırımların caydırıcılığına, atık analizi yapacak laboratuvarlar ihtiyacından, hava kalitesi izleme istasyon yahut drone sistemleri kurulmasına kadar çözüm yolları üzerinde de ivedilikle kesin, net ve resmi bir mutabakata varmak gerekmektedir.

Bu bilgiler uyarınca, Tekirdağ'da, Çorlu merkezli olarak yaşanan hava kirliliği ve koku sorununun kaynaklarının tespiti ve önlenmesi konusunda Anayasa'nın 98'nci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

03.10.2023

Selcan TAŞCI HAMŞIOĞLU

Tekirdağ Milletvekili

Selcan TAŞCI HAMŞIOĞLU

Tekirdağ Milletvekili

GEREKÇE

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2020 verilerine göre, dünya genelinde her yıl 7 milyon insan hava kirliliği sebebiyle ölmektedir.

Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) da 2020 yılında Avrupa Birliği (AB) genelinde 238 bin kişinin "havadaki küçük parçacıkların" neden olduğu kirlilik nedeniyle yaşamını "erken" yitirdiğini açıklamıştır. Yine AÇA'ya göre, Avrupa'da her yıl 18 yaşın altında 1200'den fazla çocuk ve genç hava kirliliğine bağlı hastalıklar dolayısıyla ölmektedir.

DSÖ, PM2,5 ve PM10 oranlarının yaklaşık 2 bin şehirde son 11 yılda 6 kattan fazla yükseldiğini ve bu parçacıklı maddelerin solunum yoluyla akciğer ve kan dolaşımına girerek felç ve solunum hastalıklarına yol açabileceğini bildirmiştir. Keza hava kirliliğinin de dahil olduğu önlenebilir çevre sorunlarının her yıl 13 milyondan fazla kişinin ölümüne yol açtığı bilinmektedir.

Türkiye'de bu tehdidin en yoğun şekilde belirttiği yerleşim merkezlerinden biri de Tekirdağ'a bağlı Çorlu ve çevre ilçeleridir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2019 verilerine göre iyi ve kötü huylu tümörlerden kaynaklı ölümlerde İstanbul'un ardından ikinci sırada yer alan Tekirdağ, kanserin toplam ölümlere oranı açısından da ilk 10 il arasında bulunmaktadır. Çorlu, Çerkezköy, Ergene, Kapaklı bölgesinde kanser vakaları her 5 haneden birinde görülür seviyede yaygınlaşmıştır.

Bu durumun, bilim insanlarının da onayladığı temel sebeplerinden biri, 15 adet Organize Sanayi Bölgesi ve bir adet Avrupa Serbest Bölgesi ile 300'e yakın münferit sanayi tesisinin yükünü taşımak durumunda bırakılan Ergene havzasındaki yoğun kirliliktir.

Çorlu ilçesinin kuzeyinde bulunan ve boyama, apre, yıkama ve kimyasal üretim yapan endüstriyel tesislerdeki işlemler sırasında açığa çıkan maddeler sadece suyu ve su yoluyla toprağı, besin kaynaklarını değil havayı da zehirlemektedir.

Günde ortalama bir buçuk iki litre civarında su içmesi beklenen yetişkin bir insanın tükettiği hava miktarının 20 bin litre olduğu hesap edilince havadaki kirlenme/zehirlenmenin nasıl bir risk oluşturduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Çorlu ve çevresinde kimyasal üretim, paketleme ve depolama yapan firmalardan sızan ya da salıverdiği endüstriyel kostik, solvent ve terbiye süreçlerinde kullanılan aktif kimyasallar, tekstil üretiminde kullanılan plastik türevli elyafların sanfor ve şardon gibi süreçlerde işlenmesinden kaynaklanan yanık plastik kokusu, tüylendirilen polyester kumaşların lazerle tıraş edilmesi sırasında oluşan yanık plastikten çıkan gazlar, hurdacıların topladığı kabloların geri dönüşüm adı altında yakılması ve metalin ayrıştırılması esnasına çıkan yanık plastik

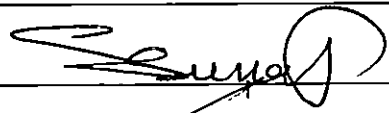
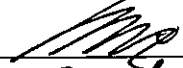
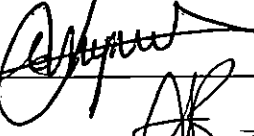
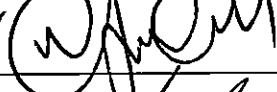
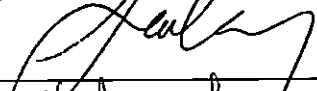
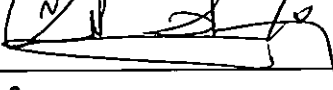
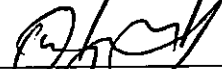
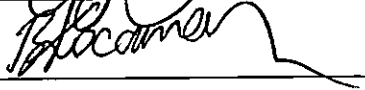
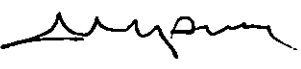
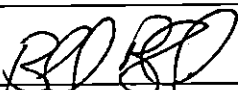
kokusu, Çorlu-Çerkezköy-Ergene üçgeninde yaşam alanları ile iç içe alüminyum külçe üreten dönüşüm firmalarının çoğalması ile birlikte ocaklarda buharlaşan alüminyumun çevreye yayılması, Çorlu deresi ve Ergene nehri boyunca (Kapaklı'dan Meriç'e kadar) fabrikalardan deşarj edilen kimyasal atıkların etkisi ile yayılan kimyasal buhar, sanayi tesislerindeki endüstriyel işlemler, ısı ve enerji üretimi sırasında bacalardan yayılan (Sülfür, NOx, Furan, Dioksin gibi) zehirli gazlar hem koku şikayeti hem de can alıcı bir soruna dönüşen hava kirliliğinin genel sebepleridir.

Bu sebeplerin tespiti için uzun süredir mesai harcamakta olan uzmanlar bölgedeki endüstriyel tesislerin teftiş ve denetleme mekanizmalarından gözden geçirilmesini, cezai yaptırımların caydırıcı boyuta taşınmasını, atık analizi yapacak laboratuvarların yaygınlaştırılmasını, hava kalitesi izleme istasyonu ve drone ile izleme sistemleri kurulmasını talep etmektedir.

Bölgedeki bu nevi çevre ve ona bağlı sağlık sorunlarının temeli durumundaki Ergene Havzası'na dönük olarak hazırlanan Koruma Eylem Planı, yazık ki, sorunu halının altına süpürmekten öte bir işlevi yerine getirememiştir. Derin deşarj sistemi zehirli atıkların ancak hedefini değiştirebilmiştir.

Bu havzanın batıda Yunanistan ve Bulgaristan ile birleştiği göz önünde bulundurulduğunda, önümüzdeki dönemde Ergene kaynaklı sorunların "uluslararası" bir konuma taşınacağı da gözden kaçırılmamalı, hem insanımızın sağlığı, hem de ülkemizin komşularıyla ilişkilerinde yeni bir kriz başlığı oluşmaması için Çorlu merkezli kimyasal koku ve kirlilik meselesinin kalıcı bir çözüme kavuşturulması elzemdir.

Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Genel Servet	Manisa	
Yaksel Arslan	ANKARA	
Nimet Özdemir	İstanbul	
Umut Ocalık	İzmir	
Mehmet Mustafa Güler	Gaziantep	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Yücel AYDIN	TRABZON.	
M. Şehin Enlar	İSTANBUL	
Hakan Serdar OĞUN-Ağyorkardlılar		
Mehmet Akdeniz	Edirne	
Yücel Selami Çelebi	Bursa	
Ünal Karaman	Konya	
Alihan Bekar	Ankara	
Koray Zorlu	Ankara	
A. SİBEL YANIKOMERİÇLİ	İSTANBUL	
Yasin Özkök	Denizli	
Burhanettin Kocamaz	Mersin	
Hüseyin Kırkpınar	İzmir	
Bilal Bilici	Adana	
Ömer Karakaya	Aydın	